

Elogi de l'abstenció

Segurament si l'article del senyor Krauthammer no hagués coincidit amb les eleccions andaluses, no m'hauria alarmat tant. Cosa que no vol dir que tingueu cap relació una cosa i l'altra, sinó que la coincidència m'ha fet lligar caps i m'ha dispatat la fantasia cap a les regions negres del cervell. El fet és que llegir que "una baixa aflluència de votants significa que la gent veu la política com a totalment marginal a la seua vida... i això és saludable; una baixa aflluència de votants és un indicador crucial de satisfacció", etc., ja és una cosa que et posa en guàrdia. Llegir-ho quan acabes de saber que prop de la meitat dels andalusos no s'han molestat a anar a votar el dia que els tocava, esdevé una ironia sense cap humor. Perquè l'aplicació immediata hauria de ser, evidentment, que els andalusos són un poble cada vegada més saludable, més saludable com menys vau a votar, i que acabaran en un estat de salut tan envejable com el dels nord-americans, que encara voten menys. I que, no menys important, els andalusos tenen tots els motius del món per estar satisfets de la seua vida i condició, i ho expressen com cal: no anant a votar.

Curiosament, quan la gent vota poc, o no tant com els polítics esperaven, els polítics tenen la irreprimible tendència a suposar que el seu partit és, per definició, el perjudicat per la desgana dels votants. Sobretot els polítics dels partits que no han guanyat.

Perquè, realment, ¿per qui voten els qui no voten? Si no voten perquè pensen que hi ha un guanyador probable, i que per tant el seu vot no farà cap efecte, ¿vol dir que amb això accepten el triomf previst... i que per tant ja estan contents amb les coses tal com van?, o siga: ¿vol dir que molt sovint no votar és votar el vencedor? Si forà així (i és el que subliminament -a posteriori, és clar- volen

sempre creure els vencedors), no votar ja seria una forma de votar, una modalitat especial de participar en política. I en el cas andalús, donades les condicions que allà es donen, no diria jo que no siga veritat en part.

Però el senyor Krauthammer, assagista de molta influència, no és això el que pretén. Ell vol que la gent simplement "passe" de política, de la música i de qui la toca. La salut col·lectiva s'expressa per la ignorància de la política: "La indiferència a la política deixa més espai per a les coses que compten realment: la ciència, l'art, la religió, la família i el joc". La política és ja una cosa del passat, una cosa sense cap importància per als ciutadans, que amb tantes ocupacions útils com aquelles no han de molestar-se per una insignificància com és anar a votar. Total, diu, ¿per a què? Si els grans temes que oposaven partits i ideologies ja estan resolts, ¿què li queda a la política? Ja s'ha acabat l'etapa històrica dels grans debats entre els "ismes": amb el triomf de la "democràcia apolítica burgesa", el nostre "segle polític" s'ha acabat, i no queda més distracció que "jugar a les cartes mentre fas un creuer". La politització de la vida, que era "la gran malaltia del segle XX", ja és cosa del passat, doncs. Els quatre detalls que queden per arribar a la felicitat universal (amb la qual, hem de suposar, ja no caldrà que vaja a votar *ningú*) no són cosa dels po-

lítics, sinó de l'"economia, la demografia i sobretot, de la ciència i la tecnologia". Com pot actuar la demografia, l'economia, etc. en favor de la satisfacció universal, sense la intervenció de la política, no ho explica mister Krauthammer. Ni com podrà gaudir plenament de l'art, la ciència i la família sense que la política hi entre per a res, tampoc. Evidentment que ell, americà, no és ni dona, ni negre ni pobre. Altrament, potser recordaria que hi ha certes lleis, o certes partides del pressupost (que les decideixen els polítics... elegits amb els vots dels qui van a votar), les quals tenen uns certs efectes sobre una certa gent i sobre unes certes coses.

El segle XX ha estat un segle polític, gràcies a Déu (i a pesar dels extrems de la política com eren els règims comunistes o feixistes, on tothom votava a favor del poder al 99,9%). I precisament perquè tanta gent s'ha pres seriosament la política ha funcionat la ciència i la tecnologia, hi ha més museus i biblioteques, s'ha escampat l'educació, ha millorat la salut pública, la gent pot triar quants fills vol tindre i pot viatjar sense massa entrebancs. No sé si, aconseguir tot això, hom pot pensar que són coses que han plogut del cel o de la generació espontània, i "passar" definitivament de la política. Jo diria que no, i els posaré un exemple: a València l'ajuntament ha de decidir si un solar cèntric -el famós "solar dels jesuïtes- serà reservat per a usos educatius, o serà zona de lliure edificació. Tota l'esquerra vota per a la primera opció, tota la dreta per la segona. La proporció de regidors depèn de la proporció de votants d'un costat i de l'altre. I aquest depèn de quina gent vaja o no vaja a votar. De manera que ja veuen per on va la cosa.